

Rokopisy i listy w sprawach redakcyjnych prosimy adresować: Do Redakcji „Kurjera Litewskiego” w Wilnie. Ogłoszenia, oferty i listy w sprawach prenumeraty prosimy adresować: Do Administracji „Kurjera Litewskiego” w Wilnie.

KURJER LITIEWSKI

Ogłoszenia „Kurjer” drukuje tylko w języku polskim. Ogłoszenia przyjmują się w Administracji „Kurjera Lit.” do godz. 4 p. p. Od 4-5 p. p. w Biurze ogłoszeń L. i E. Metzla i S-ka, Wielka 38, telefon Nr. 886. Po godz. 6-aj niekrologi i inne niecierpiące zwłoki zawiadomienia w drukarni Józefa Zawadzkiego Suworowska Nr. 8.

WYDAWNICTWA ROK IX.

Wychodzi codziennie rano, oprócz dni poświęconych.

REDAKCJA I ADMINISTRACJA prospekt 5-to Jerski № 28.

Adres telegraficzny: Wilno Kurjer. — Skrzynka pocztowa № 96.

Telefon № 129, telefon drukarni № 685.

Administracja otwarta od godz. 10—4 po poł. W niedziele od 12—1 p. p.

Redaktorzy przyjmują od godz. 2—3 po połud.

CENY OGŁOSZEŃ:

Nadesłane za wiersz petytowy w tekście. Lub jego miejsce 1 rub. Ogłoszenia na 1-iej stronie za wiersz petytowy lub jego miejsce 60 kop. Ogłoszenia na 1 str. o pożytek państw. za wiersz pet. lub jego miejsce 1 rb. Reklamy za wiersz petytowy lub jego miejsce 60 kop. Nekrologi za wiersz pet. lub jego miejsce na 1 str. 50 k. po tekście 30 k. Z życia towarzyskiego. Zawiadomienia do 10 wierszy — 5 rb. Ogłoszenia zwyczajne za wiersz petytowy lub jego miejsce 20 kop. Drobne ogłoszenia za każdy wyraz 4 kop., najmniejsze 40 kop. Ogłoszenia w niedzielni numerze o 25 proc. drożej. Dołączenie prospektów do „Kurjera” 7 rb. od tysiąca oprócz opl. poczt.

WARUNKI PRENUMERATY

	Rocznica	Półrocz.	Kwartal.	Miesięcz.
W WILNIE	8—	4—	2—	—70
Z PRZESYŁKĄ POCZTOWĄ	10—	5—	2,50	—84
ZAGRANICĄ	16—	8—	4—	1,30

Numer pojedynczy 5 kop.

Zmiana adresu 20 kop. — Za odnośno do domu 10 kop. miesięcznie. Listów niefrankowych lub niedostatecznie opłaconych „Kurjer” nie przyjmuje. Rękopisy — nie zastrzeżonych do zwrotu — nie przechowuje.

Przypominamy Sz. Prenumeratorom, że czas odnowić przedpłatę na kwartał II^{gi} r. b.

E. P. NIEZDIURWEJ

8-10 klasowo gimnazjum żeńskie (z prawami rządowych) Egzamina wstępne rozpoczynają się 15 maja, przyjmowanie prób codziennie od godz. 10—3-ej w kancelarii gimnazjum (Ostrobramska 29).

Programy w koleganiach i w kancelarii. 26792

Sala koncertowa Ogrodu Botanicznego dyr. I. SZUMANA. Telefon № 364.

Sala koncertowa. Dziś występuje słynny artysta estradowy **Marji Leńskiej.** Wspaniały koncert muzyki. 25 Nite programu 25 Nite

Teatr Familijny **R. Sztremera,** ul. Wielka 74.

D. 5, 6 i 7 maja. — Wspaniały, artystyczny obraz, wyjątkowo prawo demonstracyjny. **Zmija,** w 3 aktach. Główną rolę wykonuje wspaniała, słynna **Ida Nilsson,** z udziałem zespołu teatru królewskiego. — **FIGLE PENSIONARZY,** scena bardzo komiczna. — **Wędzopady w Szwecji,** przyroda. Przejrzyj ostatnich wypadków, kronika. — Zmiana obrazów w środę, 8 maja.

Restauracja hotelu „EUROPA”. Od 1 maja r. b. podczas obiadów i kolacji grywa nieznana w Wilnie **Polska Damska Orkiestra Koncertowa.** Sala na wesela i bale. Przyjmowane są przeróżne obstalunki. Kuonia pod zarządem znanego w Wilnie kucharza. 2 677

Centralne Biuro Ogłoszeń DOMU HANDLOWEGO

L. i E. METZL i S-ka od 12° maja r. b.

będzie mieściło się w domu hr. J. Tyszkiewicza (d. hr. Platara) przy ul. Wielkiej № 96

W niedzielę d. 12 maja 1913 r. odbędzie się w ogrodzie Botanicznym **WSPANIAŁA ZABAWA** z LOTERJĄ ALLEGRI na korzyść towarzystwa taniej jadłodajni dla ubogich żydów m. Wilna.

DZISIAJ WYŚCIGI. Początek o godz. 4-ej. 29390

Zamach na prasę.

Emil Faguet z właściwą sobie obrazowością powiada: „dziennikarze to ludzie, którzy nie są podprefektami, bo mają upodobanie w mówieniu prawdy rządowi.” To ostatnie jest nietylko właściwością dziennikarza, ale jego zadaniem. To cel publicystyki politycznej nieledwie, to jej bodaj że najważniejsza misja. Ale właśnie dlatego rzadko nie lubią dziennikarzy. Widzą one w nich wiecznie gotowych do nowej „psoty” przestępców, widzą w nich żywiął niebezpieczny, szkodliwy, destrukcyjny, żywioł — który, mówiąc prostrze, winienby pozostać zawsze pod nadzorem policji. Tak zapatrzona się na rolę prasy „władze dzierżący” tam nawet, gdzie na straży życia społecznego stoi szereg gwarancji, zapewniających obywatelom państwa wolność przekonań i słów.

W państwach najbardziej nawet konstytucyjnych ministrów, gubernatorów czy prefektów cechuje względem prasy wieczna podejrzliwość. Bystry wzrok dziennikarzy czują oni na sobie zawsze i wszędzie, lekają się ich bardziej niż deputowanych, niżli kontroli państwa, niżli sądów najwyższych. Bawiem prasa jest od nich wszystkich czujniejsza... prztem to hydra o stu głowach — jedną odetniesz, inna wyrasta na jej miejsce.

O jakże łatwo byłoby być naczelnikiem, ministrem — gdyby nie owie zadrukowane „świstki”, wszystkie wiedzące i o wszystkim mówiące bez skrupułów! Milczenia ich kupić nie można często za żadną cenę. Jedną, dwie, dziesięć gazet rząd każdy „subwencjonować” jest w stanie... a reszta? Tej reszcie zam-

knąć usta tam, gdzie panuje prawo — niesłychanie trudno. Orderem, ani rangą, ani obietnicą, ani nagrodą uczynić się to nie da. Bawiem dziennikarz to dziwny człowiek: nie ma ambicji zostać nawet podprefektem, uparł się mówić prawdę rządowi. Zaś prawda ta bywa zwykle przykry nawet tam, gdzie narody nie żyją wedle widzimisię „przepisów obowiązujących”. Bawiem rzady mają wszędzie coś do ukrycia, a prasa — wszędzie coś do wyciągnięcia na pełne światło dnia, coś do zdemaskowania.

Taki jest stosunek prasy i rządu na całym świecie nieledwie. Przynać trzeba — stosunek nienajmilszy, ale dzięki niemu to prasa spełnia może jedynie swe twarde obowiązki społecznego oka, które oszuaki nie łatwo. Jaccuse rozbrzmiewa też na szpaltach wszystkich dzienników świata bezustannie. Prasa — to oskarżyciel publiczny, oskarżyciel piętnujący tych nawet, na których nigdzie niema sprawiedliwości. Cóż dziwnego, że wszystko, co nie lubi jawności, głęboko nienawidzi prasy. Jedni szkalują ją, pomawiając o szkodnictwo państwowo, inni próbują związać jej ręce i zakneblować usta. Każdemu zwrotowi wstecz w życiu jakiegos państwa towarzyszy zamach na prasę. Tej pracującej dla wolności gazdinie przedewszystkiem trzeba wyrwać żądło zjadliwie...

Tego pragnie gorąco i nowy projekt prawa prasowego, jaki wnosi do Izby rosyjskiej ministerium spraw wewnętrznych. Ono to bowiem wzywając o szkodnictwo państwowo, inni próbują związać jej ręce i zakneblować usta. Każdemu zwrotowi wstecz w życiu jakiegos państwa towarzyszy zamach na prasę. Tej pracującej dla wolności gazdinie przedewszystkiem trzeba wyrwać żądło zjadliwie...

Do już jest więcej, niż to do czego myśmy nawet przywykli. To jest wyróżnienie obuchem w łeb za każdym razem, o ile to odpowiednim czynnikiem „zablagoradsuditsia.” To są dwa równoległe działające sposoby zwalania wydawnictwa. To są i dwie zasady prawne: sądowna i administracyjna. Oto jakich doczekaliśmy się innowacji. Tak będzie wyglądała „kara...” Zaś sposób „zapobiegania rozpowszechnianiu wydawnictw, treść których zawiera cechy przestępstwa” jest najwyklejszym wznowieniem dawnej dobre znanej cenzury. Z tą chytrą jednak różnicą, iż dawniej za to, czego cenzura nie puściła, nie odpowiadał autor ani redaktor... dziś cenzura, otrzymując mająca numer pis-

Dr. Med. K. ZALESKI ordynuje w Druskienikach od dnia 19-go maja (1-go czerwca) 25865

JAN BUŁHAK fotograf. Perłowa 4 m. 5, od 12 do 3-ej prócz dni świątecznych. 7776

KARLSBAD D. Med. M. Woyczyński Sprudelstrasse.

Haus „Goldener Helm” Ordynuje w ciągu lata. 27621

D-r Maczewski powrócił. 3944

ROŚLINNY ŚRODEK PRZECZYŚCZAJĄCY PRZYTEM WZMACNIACZY ŻOŁĄDEK. 5181

Prawdziwy tylko z apteki Św. Ducha, Wilno.

Egzamina wstępne do klas: wstępnej, I, II, III, IV, V i VI-ej

Wilkomierskiego gimnazjum męskiego oras do I, II, III, IV, V, VI i VII-ej klasy rozpoczynają się 13 maja 1913 r. Przyjmowanie prób codziennie. 28546

mundurem. Ale po każdym strachu tem słodszy zemsta oczywiście. To też sypia się kary, bezustanku, a w cieniu reakcyjnych załków wyrasta nowy, od wszystkich potężniejszy, oręż na prasę — powrót do złożonej już zdawało się w muzeum wraz z piotrowską „dubinką” cenzury.

Cenzurę prewencyjną bowiem — nie innego — przywrócić pragnie ów pld, zrodzony z oja Maklakowa i matki szlachty rosyjskiej. Posiada on też cechy wybitne obęga swych rodziców. Z Maklakowa ma właściwą temu meżowj stanu bezpośredniość, z szlachty na zjadkach rafucjącej — brutalność nie dbającą o pozory. Bezpośrednim w intencjach i sposobach jest nowy projekt bezgranicznie. Godzi w samo sedno organizacji wydawniczej: w wydawcę. Jego odpowiedzialnym czyni, jemu stawia warunki, jemu z miejsca zamieszkania bez pozwolenia wydać się zabrania, jego zrujnować, zniszczyć, zmasakrować w razie „przestępstwa prasowego” pragnie. Chcąc wysadzić fort w powietrze — należy trafić w prochowie. Tą prochownią w gazecie jest kasa wydawcy. Do niej celuje też ze swojej nowej kolubryny ministerium spraw wewnętrznych. Ono spokojnie zapewnić powinno reszcie rządu.

Ale druga cecha projektu prawa prasowego jest, jak rzekłem, jego brutalność. Jego cynizm — powiedziałbym, zdaje mi się, bez najmniejszej przesyady. Art 158 prawa tego głosi bowiem, nie obwijając w bawelnę, iż „za rozmyślnie popełnione przestępstwo w druku odpowiedzialny wydawca pisma, albo książka, zarządzający drukarnią, księgarńią, sklepem gdzie się sprzedają druki, biblioteką publiczną lub czytelną prócz kary osobistej, nałożonej nań na zasadzie odpowiedniego punktu karta karnej — podlega dodatkowej kase pieniężnej: za pierwszym razem od rb. 100 do 1000 a następnie od 500 do 3000 rb.”

To już jest więcej, niż to do czego myśmy nawet przywykli. To jest wyróżnienie obuchem w łeb za każdym razem, o ile to odpowiednim czynnikiem „zablagoradsuditsia.” To są dwa równoległe działające sposoby zwalania wydawnictwa. To są i dwie zasady prawne: sądowna i administracyjna. Oto jakich doczekaliśmy się innowacji. Tak będzie wyglądała „kara...” Zaś sposób „zapobiegania rozpowszechnianiu wydawnictw, treść których zawiera cechy przestępstwa” jest najwyklejszym wznowieniem dawnej dobre znanej cenzury. Z tą chytrą jednak różnicą, iż dawniej za to, czego cenzura nie puściła, nie odpowiadał autor ani redaktor... dziś cenzura, otrzymując mająca numer pis-

ma na godzinę przed jego wypuszczeniem, numer ten co do joty skoniłkuje rzecz prosta, zaś „odpowiedzialny wydawca” mimo to będzie zań w kocz siedział i może zapłacić zań tysiące.

Takie są główne nowej ustawy prasowej zasady i punkta. Odbity one w sobie chwilę obecna — jak słuszenie pisze któreś z rosyjskich pism — w całej pełni. Ale nowy minister spraw wewnętrznych przechował stanowcze nie po raz pierwszy w gorliwości.

O projekcie, mającym zmusić do milczenia de facto wszystkich w państwie i kres położyć jawnemu rozważaniu rzeczy publicznych — nawet „Now. Wremia” wyraża się z obrzydzeniem. Nawet ono, chwając się wiecznie pod skrzydła „silnej władzy” wyczuło, iż owa silna władza przeciągnęła strunę, grzesząc co najmniej brakiem umiaru i smaku. „Jako pierwsza próba ministerium spraw wewnętrznych — pisze organ Suworinów — opracowania pierwszej ustawy z serji gwarantować mających prawa obywatelskie na zasadach Manifestu 17 października — projekt sprawia wrażenie bynajmniej niepożyczające, przenika bowiem go jaskrawa tendencja, aby nietylko rozszerzyć ramki swobody prawnej drukowanego słowa ale przeciwnie skrepić je bardziej jeszcze w stosunku do tego nawet nierozkosznego stanu, w jakim znajduje się prasa obecnie.”

Pisma mniej ogólnie wypowiadające swe opinie z projektem reakcyjnej ustawy zatłwiając się wzięć i wyraźniej. Jeszcze wzięć zatłwi się z nim niewątpliwie Duma państwowa. Bawiem takiej Izby, która podobny elaborat, duchem administracyjnej samowoli przejęty, zamieniła w prawo — nie było jeszcze i nie będzie. I zamach na tę nawet iluzoryczną „wolność słowa”, z jakiej nibyto korzystamy obecnie, pozostanie w dziedzinie tych dobrych chęci, którymi wybrukowany jest... wydział ochrony zapewne. I tysiące tych ludzi „nie chcących zostać prefektami, bo mających upodobanie w mówieniu prawdy rządowi” mimo przeszkód rozlicznych prace swą będą spełniać. Zjazd szlachty i energiczni administratorowie nie od razu odniosą nad nimi zupełne zwycięstwo. Gdyby zaś zwycięstwo takie (co niemożliwe) miało być im kiedykolwiek sądowne — byłby to dzień, w którym kres kładąc swobodzie myśli i prawu krytyki — położonyby kres ostateczny i rozwojowi Rosji.

Petersburg.

W. B-ski.

Na kościół w Żelwie.

Smutnym echem po całym kraju rozległa się przed kilku laty głośna sprawa żelwianka. Gdy uzyskano wreszcie pozwolenie i rozpoczęto budowę kościoła na nowym już miejscu, mogło się zdawać, iż twardej oszczędności żelwianom przy najmniej większych przykości. Mylono się jednak bardzo. D. 2 (15) lutego 1912 r. z rozporządzenia gubernatora grodzieńskiego nakazano zawiesić roboty przy budowie kościoła. Wstrzymanie robót było spowodowane nieznanymi odstępstwami od planu, których wymagały warunki miejscowe i domagające się uwzględnienia racje dogodności. Miał przeszo rok na ustawicznym kołataniu do władz w kraju i Petersburgu o pozwolenie na dalszą budowę świątyni. Teraz właśnie możemy z radością zanotować pomyslny fakt uzyskanego w dn. 23 kwietnia (6 maja) r. b. pozwolenia na dokonanie rozpoczętego kosztownego tyłu ofiar, nawet krwi, dzieła. W d. 15 (28) maja rozpoczęła się ponownie roboty. Ale wobec posiadanych kilkuset tylko rubli, przy malejącej liczbie parafjan, prztem niezamierzonym i zupełnym braku obywatelstwa w parafji żelwiankiej, nie świetnie przedstawiają się widoki tego dzieła na najbliższą przyszłość. Dla ukończenia robót brakuje kilku tysięcy rubli. Niechże serca, odczuwające żywo duchowe potrzeby maulczkich, zechcą przyjsć, tak ciężko i często doświadczanym, parafjanom żelwiankim z pomocą i to rychło, bo kto rychło daje, ten dwakroć daje, by, zanim zima nastąpi, otwary się podjogę nowego kościoła dla ludu, co tak długo na to wyczekuje.

Obchód święta całego chrześcijaństwa.

Obchód 1600-lecia edyktu medjo-lanckiego odbył się w d. 23 kwietnia (11 maja) we wszystkich kościołach uroczyste procesje, tymczasem władze miejscowe z niezrozumiałych powodów uzwały za stosowne zakazać w ten dzień święta całego chrześcijaństwa wszelkich procesji zewnątrz kościoła, odbywanych przecież w każdą niedzielę. Policja zajęta była gorliwie wyślaniem do proboszczów zakazów na piśmie. Większość bodaj z nich odmówiła przyjęcia tego rozkazu, rozumiejąc, że obowiązującym dla nich jest jedynie rozkaz władzy duchownej. J. E. ks. Administrator energicznie zaprotestował przeciwko samowoli władz miejscowych i zakazał ich zakaz w Petersburgu, jako na niczem nie oparty i z prawem sprzeczny; został też on eonfięty. Zaczęło się wówczas powścią odmieranie od proboszczów wronzonych rozporządzeń. Ponieważ jednak decyzja ministerjalna przyszła późno, policja nie zdążyła więc wszystkich proboszczów zawiadomić. I oto, jak nas informują, w kilku parafjach procesje się nie odbyły, co jest smutnym objawem braku karności w nieznanym, co prawda, części naszego duchowieństwa. Z drugiej strony, jak się okazuje, wiadomość o cofnięciu zakazu nie dozła nawet do wszystkich władz policyjnych i oto w pewnej miejscowości w Słelen, gub. grodzieńskiej, zaszedł fakt niesłychany i potworny:

asesor policji wyszedł w asystencji naprzeciw odbywającej się procesji i trzymając rękę na szabli, jak gdyby grożąc, że gotów jest uciec się do jej pomocy, zmusił proboszcza, niosącego Przenajświętszy Sakrament, i zgromadzonych wiernych do powrotu do kościoła.

W sprawie nabożeństwa majowego dla litwinów.

Z kurji biskupiej otrzymujemy następujący komunikat:

„Wobec szerzących się w miesiące pogłosek o rzekomem oddaniu kościoła św. Jana litwinom, niniejszem z polecenia J. E. księdza Administratora podaję do wiadomości, co następuje:

Wskutek prośby służby i robotników litwinów, J. E. ks. Administrator, po porozumieniu się z miejscowym proboszczem, księdem opiekunem Czerniawskim, polecił odprawiać w kościele św. Jana majowe nabożeństwo w języku litewskim o godzinie 6 zrana, tj. w czasie nie przeznaczonym na żadne inne nabożeństwo i w jakimkolwiek św. Jana byłby zwykle zamknięty. Z końcem maja tak Msza św. jak i przemówienia w języku litewskim byłyby zawieszono.

(14) maja pewna grupa ludności polskiej, nie dopuszczając się żadnych ekcesów, śpiewem swym przekazała odprawieniu wymienionego nabożeństwa i dlatego 2 (15) maja została zgromioną przez księdza Czerniawskiego z ambony.

W nocy tegoż 2 (15) maja J. E. ks. Administrator został powiadomiony przez p. gubernatora wileńskiego, że, według złożonego przez litwinów oświadczenia, 3 (16) maja ma być dokonany czynny gwałt nad litwinami podczas nabożeństwa.

Wobec tego J. Eksceleńcja polecił zaprzestać odprawiania Mszy św. i nabożeństwa majowego dla litwinów, a kościół św. Jana otwierać, jak było dotąd, tj. przed godziną 7.

Ks. Jul. Stekiewicz, sekretarz kurji biskupiej.”

Zamieszczając komunikat niniejszy, wyrażamy nadzieję, że wywrze on wpływ uspokajający na wzburzone umysły parafjan św. Jana. Podkreślimy musimy, że J. E. stwierdza urzędowo, iż wbrew twierdzeniom części prasy miejscowej, ludność polska w kościele św. Jana żadnych ekcesów się nie dopuściła. Red.

Obchód święta całego chrześcijaństwa.

Obchód 1600-lecia edyktu medjo-lanckiego odbył się w d. 23 kwietnia (11 maja) we wszystkich kościołach uroczyste procesje, tymczasem władze miejscowe z niezrozumiałych powodów uzwały za stosowne zakazać w ten dzień święta całego chrześcijaństwa wszelkich procesji zewnątrz kościoła, odbywanych przecież w każdą niedzielę. Policja zajęta była gorliwie wyślaniem do proboszczów zakazów na piśmie. Większość bodaj z nich odmówiła przyjęcia tego rozkazu, rozumiejąc, że obowiązującym dla nich jest jedynie rozkaz władzy duchownej. J. E. ks. Administrator energicznie zaprotestował przeciwko samowoli władz miejscowych i zakazał ich zakaz w Petersburgu, jako na niczem nie oparty i z prawem sprzeczny; został też on eonfięty. Zaczęło się wówczas powścią odmieranie od proboszczów wronzonych rozporządzeń. Ponieważ jednak decyzja ministerjalna przyszła późno, policja nie zdążyła więc wszystkich proboszczów zawiadomić. I oto, jak nas informują, w kilku parafjach procesje się nie odbyły, co jest smutnym objawem braku karności w nieznanym, co prawda, części naszego duchowieństwa. Z drugiej strony, jak się okazuje, wiadomość o cofnięciu zakazu nie dozła nawet do wszystkich władz policyjnych i oto w pewnej miejscowości w Słelen, gub. grodzieńskiej, zaszedł fakt niesłychany i potworny:

Obchód święta całego chrześcijaństwa.

Obchód 1600-lecia edyktu medjo-lanckiego odbył się w d. 23 kwietnia (11 maja) we wszystkich kościołach uroczyste procesje, tymczasem władze miejscowe z niezrozumiałych powodów uzwały za stosowne zakazać w ten dzień święta całego chrześcijaństwa wszelkich procesji zewnątrz kościoła, odbywanych przecież w każdą niedzielę. Policja zajęta była gorliwie wyślaniem do proboszczów zakazów na piśmie. Większość bodaj z nich odmówiła przyjęcia tego rozkazu, rozumiejąc, że obowiązującym dla nich jest jedynie rozkaz władzy duchownej. J. E. ks. Administrator energicznie zaprotestował przeciwko samowoli władz miejscowych i zakazał ich zakaz w Petersburgu, jako na niczem nie oparty i z prawem sprzeczny; został też on eonfięty. Zaczęło się wówczas powścią odmieranie od proboszczów wronzonych rozporządzeń. Ponieważ jednak decyzja ministerjalna przyszła późno, policja nie zdążyła więc wszystkich proboszczów zawiadomić. I oto, jak nas informują, w kilku parafjach procesje się nie odbyły, co jest smutnym objawem braku karności w nieznanym, co prawda, części naszego duchowieństwa. Z drugiej strony, jak się okazuje, wiadomość o cofnięciu zakazu nie dozła nawet do wszystkich władz policyjnych i oto w pewnej miejscowości w Słelen, gub. grodzieńskiej, zaszedł fakt niesłychany i potworny:

Obchód święta całego chrześcijaństwa.

Obchód 1600-lecia edyktu medjo-lanckiego odbył się w d. 23 kwietnia (11 maja) we wszystkich kościołach uroczyste procesje, tymczasem władze miejscowe z niezrozumiałych powodów uzwały za stosowne zakazać w ten dzień święta całego chrześcijaństwa wszelkich procesji zewnątrz kościoła, odbywanych przecież w każdą niedzielę. Policja zajęta była gorliwie wyślaniem do proboszczów zakazów na piśmie. Większość bodaj z nich odmówiła przyjęcia tego rozkazu, rozumiejąc, że obowiązującym dla nich jest jedynie rozkaz władzy duchownej. J. E. ks. Administrator energicznie zaprotestował przeciwko samowoli władz miejscowych i zakazał ich zakaz w Petersburgu, jako na niczem nie oparty i z prawem sprzeczny; został też on eonfięty. Zaczęło się wówczas powścią odmieranie od proboszczów wronzonych rozporządzeń. Ponieważ jednak decyzja ministerjalna przyszła późno, policja nie zdążyła więc wszystkich proboszczów zawiadomić. I oto, jak nas informują, w kilku parafjach procesje się nie odbyły, co jest smutnym objawem braku karności w nieznanym, co prawda, części naszego duchowieństwa. Z drugiej strony, jak się okazuje, wiadomość o cofnięciu zakazu nie dozła nawet do wszystkich władz policyjnych i oto w pewnej miejscowości w Słelen, gub. grodzieńskiej, zaszedł fakt niesłychany i potworny:

Obchód święta całego chrześcijaństwa.

Obchód 1600-lecia edyktu medjo-lanckiego odbył się w d. 23 kwietnia (11 maja) we wszystkich kościołach uroczyste procesje, tymczasem władze miejscowe z niezrozumiałych powodów uzwały za stosowne zakazać w ten dzień święta całego chrześcijaństwa wszelkich procesji zewnątrz kościoła, odbywanych przecież w każdą niedzielę. Policja zajęta była gorliwie wyślaniem do proboszczów zakazów na piśmie. Większość bodaj z nich odmówiła przyjęcia tego rozkazu, rozumiejąc, że obowiązującym dla nich jest jedynie rozkaz władzy duchownej. J. E. ks. Administrator energicznie zaprotestował przeciwko samowoli władz miejscowych i zakazał ich zakaz w Petersburgu, jako na niczem nie oparty i z prawem sprzeczny; został też on eonfięty. Zaczęło się wówczas powścią odmieranie od proboszczów wronzonych rozporządzeń. Ponieważ jednak decyzja ministerjalna przyszła późno, policja nie zdążyła więc wszystkich proboszczów zawiadomić. I oto, jak nas informują, w kilku parafjach procesje się nie odbyły, co jest smutnym objawem braku karności w nieznanym, co prawda, części naszego duchowieństwa. Z drugiej strony, jak się okazuje, wiadomość o cofnięciu zakazu nie dozła nawet do wszystkich władz policyjnych i oto w pewnej miejscowości w Słelen, gub. grodzieńskiej, zaszedł fakt niesłychany i potworny:

Obchód święta całego chrześcijaństwa.

Obchód 1600-lecia edyktu medjo-lanckiego odbył się w d. 23 kwietnia (11 maja) we wszystkich kościołach uroczyste procesje, tymczasem władze miejscowe z niezrozumiałych powodów uzwały za stosowne zakazać w ten dzień święta całego chrześcijaństwa wszelkich procesji zewnątrz kościoła, odbywanych przecież w każdą niedzielę. Policja zajęta była gorliwie wyślaniem do proboszczów zakazów na piśmie. Większość bodaj z nich odmówiła przyjęcia tego rozkazu, rozumiejąc, że obowiązującym dla nich jest jedynie rozkaz władzy duchownej. J. E. ks. Administrator energicznie zaprotestował przeciwko samowoli władz miejscowych i zakazał ich zakaz w Petersburgu, jako na niczem nie oparty i z prawem sprzeczny; został też on eonfięty. Zaczęło się wówczas powścią odmieranie od proboszczów wronzonych rozporządzeń. Ponieważ jednak decyzja ministerjalna przyszła późno, policja nie zdążyła więc wszystkich proboszczów zawiadomić. I oto, jak nas informują, w kilku parafjach procesje się nie odbyły, co jest smutnym objawem braku karności w nieznanym, co prawda, części naszego duchowieństwa. Z drugiej strony, jak się okazuje, wiadomość o cofnięciu zakazu nie dozła nawet do wszystkich władz policyjnych i oto w pewnej miejscowości w Słelen, gub. grodzieńskiej, zaszedł fakt niesłychany i potworny:

Obchód święta całego chrześcijaństwa.

Obchód 1600-lecia edyktu medjo-lanckiego odbył się w d. 23 kwietnia (11 maja) we wszystkich kościołach uroczyste procesje, tymczasem władze miejscowe z niezrozumiałych powodów uzwały za stosowne zakazać w ten dzień święta całego chrześcijaństwa wszelkich procesji zewnątrz kościoła, odbywanych przecież w każdą niedzielę. Policja zajęta była gorliwie wyślaniem do proboszczów zakazów na piśmie. Większość bodaj z nich odmówiła przyjęcia tego rozkazu, rozumiejąc, że obowiązującym dla nich jest jedynie rozkaz władzy duchownej. J. E. ks. Administrator energicznie zaprotestował przeciwko samowoli władz miejscowych i zakazał ich zakaz w Petersburgu, jako na niczem nie oparty i z prawem sprzeczny; został też on eonfięty. Zaczęło się wówczas powścią odmieranie od proboszczów wronzonych rozporządzeń. Ponieważ jednak decyzja ministerjalna przyszła późno, policja nie zdążyła więc wszystkich proboszczów zawiadomić. I oto, jak nas informują, w kilku parafjach procesje się nie odbyły, co jest smutnym objawem braku karności w nieznanym, co prawda, części naszego duchowieństwa. Z drugiej strony, jak się okazuje, wiadomość o cofnięciu zakazu nie dozła nawet do wszystkich władz policyjnych i oto w pewnej miejscowości w Słelen, gub. grodzieńskiej, zaszedł fakt niesłychany i potworny:

Obchód święta całego chrześcijaństwa.

Obchód 1600-lecia edyktu medjo-lanckiego odbył się w d. 23 kwietnia (11 maja) we wszystkich kościołach uroczyste procesje, tymczasem władze miejscowe z niezrozumiałych powodów uzwały za stosowne zakazać w ten dzień święta całego chrześcijaństwa wszelkich procesji zewnątrz kościoła, odbywanych przecież w każdą niedzielę. Policja zajęta była gorliwie wyślaniem do proboszczów zakazów na piśmie. Większość bodaj z nich odmówiła przyjęcia tego rozkazu, rozumiejąc, że obowiązującym dla nich jest jedynie rozkaz władzy duchownej. J. E. ks. Administrator energicznie zaprotestował przeciwko samowoli władz miejscowych i zakazał ich zakaz w Petersburgu, jako na niczem nie oparty i z prawem sprzeczny; został też on eonfięty. Zaczęło się wówczas powścią odmieranie od proboszczów wronzonych rozporządzeń. Ponieważ jednak decyzja ministerjalna przyszła późno, policja nie zdążyła więc wszystkich proboszczów zawiadomić. I oto, jak nas informują, w kilku parafjach procesje się nie odbyły, co jest smutnym objawem braku karności w nieznanym, co prawda, części naszego duchowieństwa. Z drugiej strony, jak się okazuje, wiadomość o cofnięciu zakazu nie dozła nawet do wszystkich władz policyjnych i oto w pewnej miejscowości w Słelen, gub. grodzieńskiej, zaszedł fakt niesłychany i potworny:

Obchód święta całego chrześcijaństwa.

Obchód 1600-lecia edyktu medjo-lanckiego odbył się w d. 23 kwietnia (11 maja) we wszystkich kościołach uroczyste procesje, tymczasem władze miejscowe z niezrozumiałych powodów uzwały za stosowne zakazać w ten dzień święta całego chrześcijaństwa wszelkich procesji zewnątrz kościoła, odbywanych przecież w każdą niedzielę. Policja zajęta była gorliwie wyślaniem do proboszczów zakazów na piśmie. Większość bodaj z nich odmówiła przyjęcia tego rozkazu, rozumiejąc, że obowiązującym dla nich jest jedynie rozkaz władzy duchownej. J. E. ks. Administrator energicznie zaprotestował przeciwko samowoli władz miejscowych i zakazał ich zakaz w Petersburgu, jako na niczem nie oparty i z prawem sprzeczny; został też on eonfięty. Zaczęło się wówczas powścią odmieranie od proboszczów wronzonych rozporządzeń. Ponieważ jednak decyzja ministerjalna przyszła późno, policja nie zdążyła więc wszystkich proboszczów zawiadomić. I oto, jak nas informują, w kilku parafjach procesje się nie odbyły, co jest smutnym objawem braku karności w nieznanym, co prawda, części naszego duchowieństwa. Z drugiej strony, jak się okazuje, wiadomość o cofnięciu zakazu nie dozła nawet do wszystkich władz policyjnych i oto w pewnej miejscowości w Słelen, gub. grodzieńskiej, zaszedł fakt niesłychany i potworny:

Obchód święta całego chrześcijaństwa.

Obchód 1600-lecia edyktu medjo-lanckiego odbył się w d. 23 kwietnia (11 maja) we wszystkich kościołach uroczyste procesje, tymczasem władze miejscowe z niezrozumiałych powodów uzwały za stosowne zakazać w ten dzień święta całego chrześcijaństwa wszelkich procesji zewnątrz kościoła, odbywanych przecież w każdą niedzielę. Policja zajęta była gorliwie wyślaniem do proboszczów zakazów na piśmie. Większość bodaj z nich odmówiła przyjęcia tego rozkazu, rozumiejąc, że obowiązującym dla nich jest jedynie rozkaz władzy duchownej. J. E. ks. Administrator energicznie zaprotestował przeciwko samowoli władz miejscowych i zakazał ich zakaz w Petersburgu, jako na niczem nie oparty i z prawem sprzeczny; został też on eonfięty. Zaczęło się wówczas powścią odmieranie od proboszczów wronzonych rozporządzeń. Ponieważ jednak decyzja ministerjalna przyszła późno, policja nie zdążyła więc wszystkich proboszczów zawiadomić. I oto, jak nas informują, w kilku parafjach procesje się nie odbyły, co jest smutnym objawem braku karności w nieznanym, co prawda, części naszego duchowieństwa. Z drugiej strony, jak się okazuje, wiadomość o cofnięciu zakazu nie dozła nawet do wszystkich władz policy

nasza Radziwiła z Wileńską bramą do kościoła św. Jerzego. Ślady tego pałacu...

Podług planu m. Wilna z r. 1805 i pozostałych śladów na miejscu, przedchodzą nazwany zaulek od byłego pałacu...

Okolo r. 1835 został ten zaulek stopniowo skasowany, jako zbędny. Jednakowoż dzisiejsze warunki...

Rozwiązanie tego ważnego zadania zależy wyłącznie od dobrej woli i wspólnego porozumienia...

Józef Wolbek

Baśń o wyspie.

Chwyliłem wicher za włosy, jak konia za uzdę i płynę na mej łodzi, która nieprzywrotnie...

Łodzi moja najmilsza! lećce po rozłot! Serce moje pragnące wcz w swą pierś...

I kto uwierzy, - ten cienie, widziane w malinie Wyprowadzi za rękę w życie z rojeń...

I kros już?! Dymy sennie z ludzkich chat się wleczą. Nad bagnistą zatoką, ścieleją się...

Mały feljton.

WYBIERAM SIĘ NA WIES. Wystarczy kilka pięknych, słonecznych dni majowych...

Tak właśnie jest ze mną już od paru tygodni. Wiec z obawy, by mnie jaka kłeswa...

Okazało się przecie, że łatwiej jest postawić niż wykonać. Próżno wespół z rodziną...

kombinacje krewieńskie, a nawet i kuzynowskie: nie znalazło się nie takiego, obcy uprawniony...

Oto ostatnia konferencja w skróceniu. Chłopiec redakcyjny zawiadomił, że "jakis pan"...

Pierwsze wrażenie mile. Ogoryzał. Jak malajczyk, i filuternie umięknęty ziemią...

- Wszystko to kochany pan znajduje. Powietrza ogrom i to przedniego. Moje lasy...

Przemawiając o tym, że pan nie jest tak duży, iż już soseni i deby miejsca dla siebie znaleźć nie mogą...

Byłem oszofomiony przyszłą obfitością i przyjemnością, ale w imię obrony własnych interesów...

Józef Wolbek

Byłem oszofomiony przyszłą obfitością i przyjemnością, ale w imię obrony własnych interesów...

Na szczęście udało mi się odłożyć odpowiedź do tygodnia i zatwierdzić tę sprawę przez pocztę...

Teatr polski.

Jeżeli zależało nowemu zespołowi operetki na zdobyciu od pierwszego przedstawienia uznania...

W czerwcu mają być dostarczone rury stalowe, wytrzymałe ciśnieniu 50 atmosfer...

Kierownicy robót spodziewają się, iż w początku roku 1914 wodociągi będą działały na ulicach...

Rada uznała, między innymi, iż najpilniejsze 1) wykonać plany sygnalizacji i nawalczynie osad podmiejskich...

Wszystko na nic. Każda lipka o świeżej zieleności, każda topolka o smukłej kibiści...

- Na posiedzeniu rady urzędów miejskich w d. 1 (14) b. m. rozpatrywano referat...

Wszystko na nic. Każda lipka o świeżej zieleności, każda topolka o smukłej kibiści...

zał p. Szezwiniński duża rutyne, muzykalnością, ale... prawdopodobnie z powodu trudów...

W poniedziałek premiera operetki "Jej adiutant"...

W środę "Cyfarska miłość" z Łódzkiego...

W środę "Cyfarska miłość" z Łódzkiego...

W sprawie nadzoru pozaszkolnego. Materiały z odbytej w Wilnie narady dyrektorów...

W sprawie przechowania bagażu. Zarząd kolei północno - zachodnich wydał rozporządzenie...

Telefon Moskwa - Warszawa. Główny urząd poczt i telegrafu przystąpił do opracowania projektu...

W sprawie nadzoru pozaszkolnego. Materiały z odbytej w Wilnie narady dyrektorów...

W sprawie nadzoru pozaszkolnego. Materiały z odbytej w Wilnie narady dyrektorów...

WIADOMOŚCI BIEŻĄCE.

Kalendarzyk. Dziś, w niedziela - Opieki św. Józefa...

Temperatura. Dziś, w nocy, termometr Reaum. wskazywał + 10°.

Wodociągi i kanalizacja. W tych dniach wzdłuż całego bulwaru...

Kierownicy robót spodziewają się, iż w początku roku 1914 wodociągi będą działały...

Wyciąg. Dziś na torze w Poświętne pierwszy dzień wyciągów...

Wileński Instytut wód mineralnych. W tych dniach otwarty będzie w Wilnie...

Walczyk z drożdżowym mięsem. Posiedzenie komisji miejskiej, opracowującej plan kampanji...

Walczyk z drożdżowym mięsem. Posiedzenie komisji miejskiej, opracowującej plan kampanji...

Walczyk z drożdżowym mięsem. Posiedzenie komisji miejskiej, opracowującej plan kampanji...

Walczyk z drożdżowym mięsem. Posiedzenie komisji miejskiej, opracowującej plan kampanji...

Walczyk z drożdżowym mięsem. Posiedzenie komisji miejskiej, opracowującej plan kampanji...

Walczyk z drożdżowym mięsem. Posiedzenie komisji miejskiej, opracowującej plan kampanji...

bia Luksenburg" w nowej zmienionej obsadzie. Rolę główną odtworzą Łoda Rogińska...

W poniedziałek premiera operetki "Jej adiutant"...

W środę "Cyfarska miłość" z Łódzkiego...

W środę "Cyfarska miłość" z Łódzkiego...

W sprawie nadzoru pozaszkolnego. Materiały z odbytej w Wilnie narady dyrektorów...

W sprawie nadzoru pozaszkolnego. Materiały z odbytej w Wilnie narady dyrektorów...

W sprawie nadzoru pozaszkolnego. Materiały z odbytej w Wilnie narady dyrektorów...

W sprawie nadzoru pozaszkolnego. Materiały z odbytej w Wilnie narady dyrektorów...

W sprawie nadzoru pozaszkolnego. Materiały z odbytej w Wilnie narady dyrektorów...

W sprawie nadzoru pozaszkolnego. Materiały z odbytej w Wilnie narady dyrektorów...

W sprawie nadzoru pozaszkolnego. Materiały z odbytej w Wilnie narady dyrektorów...

W sprawie nadzoru pozaszkolnego. Materiały z odbytej w Wilnie narady dyrektorów...

W sprawie nadzoru pozaszkolnego. Materiały z odbytej w Wilnie narady dyrektorów...

W sprawie nadzoru pozaszkolnego. Materiały z odbytej w Wilnie narady dyrektorów...

W sprawie nadzoru pozaszkolnego. Materiały z odbytej w Wilnie narady dyrektorów...

W sprawie nadzoru pozaszkolnego. Materiały z odbytej w Wilnie narady dyrektorów...

W sprawie nadzoru pozaszkolnego. Materiały z odbytej w Wilnie narady dyrektorów...

W sprawie nadzoru pozaszkolnego. Materiały z odbytej w Wilnie narady dyrektorów...

W sprawie nadzoru pozaszkolnego. Materiały z odbytej w Wilnie narady dyrektorów...

W sprawie nadzoru pozaszkolnego. Materiały z odbytej w Wilnie narady dyrektorów...

W sprawie nadzoru pozaszkolnego. Materiały z odbytej w Wilnie narady dyrektorów...

W sprawie nadzoru pozaszkolnego. Materiały z odbytej w Wilnie narady dyrektorów...

rowanej 14 werszków długi i 13 szeroki, poczem rozbił dwa zamki...

W poniedziałek premiera operetki "Jej adiutant"...

W środę "Cyfarska miłość" z Łódzkiego...

W sprawie nadzoru pozaszkolnego. Materiały z odbytej w Wilnie narady dyrektorów...

W sprawie nadzoru pozaszkolnego. Materiały z odbytej w Wilnie narady dyrektorów...

W sprawie nadzoru pozaszkolnego. Materiały z odbytej w Wilnie narady dyrektorów...

W sprawie nadzoru pozaszkolnego. Materiały z odbytej w Wilnie narady dyrektorów...

W sprawie nadzoru pozaszkolnego. Materiały z odbytej w Wilnie narady dyrektorów...

W sprawie nadzoru pozaszkolnego. Materiały z odbytej w Wilnie narady dyrektorów...

W sprawie nadzoru pozaszkolnego. Materiały z odbytej w Wilnie narady dyrektorów...

W sprawie nadzoru pozaszkolnego. Materiały z odbytej w Wilnie narady dyrektorów...

W sprawie nadzoru pozaszkolnego. Materiały z odbytej w Wilnie narady dyrektorów...

W sprawie nadzoru pozaszkolnego. Materiały z odbytej w Wilnie narady dyrektorów...

W sprawie nadzoru pozaszkolnego. Materiały z odbytej w Wilnie narady dyrektorów...

W sprawie nadzoru pozaszkolnego. Materiały z odbytej w Wilnie narady dyrektorów...

W sprawie nadzoru pozaszkolnego. Materiały z odbytej w Wilnie narady dyrektorów...

W sprawie nadzoru pozaszkolnego. Materiały z odbytej w Wilnie narady dyrektorów...

W sprawie nadzoru pozaszkolnego. Materiały z odbytej w Wilnie narady dyrektorów...

W sprawie nadzoru pozaszkolnego. Materiały z odbytej w Wilnie narady dyrektorów...

W sprawie nadzoru pozaszkolnego. Materiały z odbytej w Wilnie narady dyrektorów...

W sprawie nadzoru pozaszkolnego. Materiały z odbytej w Wilnie narady dyrektorów...

W sprawie nadzoru pozaszkolnego. Materiały z odbytej w Wilnie narady dyrektorów...

wywanych w ochronkach T-wa Dobroczyńskiego i w zakładzie p. M. Czarnooki...

W poniedziałek premiera operetki "Jej adiutant"...

W środę "Cyfarska miłość" z Łódzkiego...

W sprawie nadzoru pozaszkolnego. Materiały z odbytej w Wilnie narady dyrektorów...

W sprawie nadzoru pozaszkolnego. Materiały z odbytej w Wilnie narady dyrektorów...

W sprawie nadzoru pozaszkolnego. Materiały z odbytej w Wilnie narady dyrektorów...

W sprawie nadzoru pozaszkolnego. Materiały z odbytej w Wilnie narady dyrektorów...

W sprawie nadzoru pozaszkolnego. Materiały z odbytej w Wilnie narady dyrektorów...

W sprawie nadzoru pozaszkolnego. Materiały z odbytej w Wilnie narady dyrektorów...

W sprawie nadzoru pozaszkolnego. Materiały z odbytej w Wilnie narady dyrektorów...

W sprawie nadzoru pozaszkolnego. Materiały z odbytej w Wilnie narady dyrektorów...

W sprawie nadzoru pozaszkolnego. Materiały z odbytej w Wilnie narady dyrektorów...

W sprawie nadzoru pozaszkolnego. Materiały z odbytej w Wilnie narady dyrektorów...

W sprawie nadzoru pozaszkolnego. Materiały z odbytej w Wilnie narady dyrektorów...

W sprawie nadzoru pozaszkolnego. Materiały z odbytej w Wilnie narady dyrektorów...

W sprawie nadzoru pozaszkolnego. Materiały z odbytej w Wilnie narady dyrektorów...

W sprawie nadzoru pozaszkolnego. Materiały z odbytej w Wilnie narady dyrektorów...

W sprawie nadzoru pozaszkolnego. Materiały z odbytej w Wilnie narady dyrektorów...

W sprawie nadzoru pozaszkolnego. Materiały z odbytej w Wilnie narady dyrektorów...

W sprawie nadzoru pozaszkolnego. Materiały z odbytej w Wilnie narady dyrektorów...

W sprawie nadzoru pozaszkolnego. Materiały z odbytej w Wilnie narady dyrektorów...

W sprawie nadzoru pozaszkolnego. Materiały z odbytej w Wilnie narady dyrektorów...

PROWINCJA.

MIŃSK.

Teatr polski. Dowiadujemy się, że w czasie wystawy rolniczej...

W projekcie wystawienia następujących sztuk: "Gody życia", "Panna Maliszewska"...

Należy podkreślić te okoliczności, że dotychczas przynajmniej...

W sprawie wyznaniowa. D. 3 (16) b. m. na sesji wyjazdowej w Bobrułku...

W sprawie wyznaniowa. D. 3 (16) b. m. na sesji wyjazdowej w Bobrułku...

W sprawie wyznaniowa. D. 3 (16) b. m. na sesji wyjazdowej w Bobrułku...

W sprawie wyznaniowa. D. 3 (16) b. m. na sesji wyjazdowej w Bobrułku...

W sprawie wyznaniowa. D. 3 (16) b. m. na sesji wyjazdowej w Bobrułku...

W sprawie wyznaniowa. D. 3 (16) b. m. na sesji wyjazdowej w Bobrułku...

W sprawie wyznaniowa. D. 3 (16) b. m. na sesji wyjazdowej w Bobrułku...

W sprawie wyznaniowa. D. 3 (16) b. m. na sesji wyjazdowej w Bobrułku...

W sprawie wyznaniowa. D. 3 (16) b. m. na sesji wyjazdowej w Bobrułku...

W sprawie wyznaniowa. D. 3 (16) b. m. na sesji wyjazdowej w Bobrułku...

W sprawie wyznaniowa. D. 3 (16) b. m. na sesji wyjazdowej w Bobrułku...

Z Królestwa.

Echa sprawy tereskiej. Wobec mianowania sędziego śledczego...

Zmiany w Łodzi. Otrzymał w Łodzi wiadomości z Petersburga...

Pamiętamy dom w Raszynie. Z przeszłości pamiętamy dom w Raszynie...

Muzeum Narodowe na Wawelu. Za opłatą jednej korony (dla zachowania...

Muzeum Narodowe na Wawelu. Za opłatą jednej korony (dla zachowania...

Muzeum Narodowe na Wawelu. Za opłatą jednej korony (dla zachowania...

Muzeum Narodowe na Wawelu. Za opłatą jednej korony (dla zachowania...

Muzeum Narodowe na Wawelu. Za opłatą jednej korony (dla zachowania...

Muzeum Narodowe na Wawelu. Za opłatą jednej korony (dla zachowania...

Muzeum Narodowe na Wawelu. Za opłatą jednej korony (dla zachowania...

Muzeum Narodowe na Wawelu. Za opłatą jednej korony (dla zachowania...

Muzeum Narodowe na Wawelu. Za opłatą jednej korony (dla zachowania...

Muzeum Narodowe na Wawelu. Za opłatą jednej korony (dla zachowania...

Muzeum Narodowe na Wawelu. Za opłatą jednej korony (dla zachowania...

już przeciętnie, obok tego wspaniały zbiór rycin, bibliotekę starich druków i okazy artystycznego przemysłu, nakładem Domu Majejki pozostawiając pomnikiem tego największego polskiego artysty.

W Biuro informacyjne dla studentów i słuchaczy wyższych kursów (Kraków, Starowolska 9), pociąg zdołał i zabrałia godnie nauczycielki i korepetytorki wyjechać na wakacje, lub na stały pobyt.

Z Rosji.

Sprawa „winiarowców“. Według informacji pism petersburskich, uczestnicy gimnazji podzieleni zostali na dwie grupy. Jedną z nich uwarano zostawienie w trybie administracyjnym, przeciwko drugiej zaś sformułowane zostaje oskarżenie na mocy paragrafu 102 części pierwszej. Główną rolę odegrać będą uczniowie Prussak i Kozłowski.

Revizja monasterów. „Birz. Wied.“ przytacza z wyników wizji monasterów prawosławnych dość nie zwykłe szczegóły. Dowiadujemy się stamtąd, że niedawno wizytacja pułastki Michajłowskiej dała niezwykle wynik. Skradziono 125,000 rb. pieniędzy monasterskich znaleziono w celi przera, gdy tymczasem naniści oskarżali się na taką bieżę, że z rozporządzenia przera pozabawiono ich spodni (w dosłownym znaczeniu).

Na skutek skargi mianca Ignacjusza wykryto nadużycia w pustelni Płoszczeńskiej i w Tojańskim monasterze w gub. orłowskiej. Wyjaśniono, że przera 16 tysięcy rb. pieniędzy monasterskich złożył w banku państwowym na niedawną wizytację państwa. Administracja potajemnie sprzedawała bydło, należące do monasteru i las, i zdobywała szaty z emulowanych obrazów. Gdy wyznaczono oficjalną revizję, okazało się, że wszystkie były kłamstwem i nie podobnego nie miało miejsce. „Birz. Wied.“ tłumaczy to w ten sposób, że nie chciano ujawniać tajemnych stron z życia monasterów prawosławnych.

Towarzystwo Finlandzko-rosyjskie. „Dym Oświeceni“ donosi, że z inicjatywą działaczy społecznych w Moskwie zamierzono jest założenie towarzystwa „zbliżenia“ Finlandzko-rosyjskiego, którego zadaniem ma być zaopieczanie kwestji Finlandzkiej. Towarzystwo zamierza propagować revizję ogólnego państwowego ustawodawstwa, trzeciej Dumy i dążenia wszelkimi sposobami do przywrócenia Finlandji praw z 1905 r. Do ignorowania należą być przedstawicielami wszystkich partji.

Spór o Macedonję. Dzienniki wiedeńskie utrzymują, że spór o podział Macedonji pomiędzy Bułgarię, Serbię i Grecję przybiera formę coraz bardziej żałosną. W dniu 30 kw. (13 maja) zebrała się serbska rada ministrów, która radziła pięć godzin aż do późnej nocy. Przedmiotem narad był podział zdobytych terytorjów między Serbię i Bułgarię. Rząd serbski uchwalil, że nie może odstąpić Bułgarii ani jednej piędzi ziemi z zdobytych terytorjów. O tem postanowieniu rząd serbski zawiadomil Bułgarię za pośrednictwem posła serbskiego p. Spalajkovića. W nocie serbskiej przytoczono jako powód powyższej uchwały rzędu serbskiego, że Serbja nie może dotrzymać poprzednio zawartego traktatu, ponieważ Bułgaria zajęła daleko więcej terytorjów, aniżeli w układzie przewidziano i postanowiono. Serbja zresztą musi zatrzymać zdobyte części wschodniej i północno-wschodniej Macedonji oraz Starej Serbji, ponieważ skutkiem utworzenia Albanji nie otrzymała tych ziem nad morzem Adriatykiem, których się spodziewała.

W naradach ministrów wziął udział naczelny wódz armji serbskiej general Putnik. General Putnik przedłożył ministrom dwa referaty o stanie armji serbskiej i o stanie armji bułgarskiej. Z owych referatów wynika, że Bułgaria obecnie nie może prowadzić wojny, ponieważ między innemi armja bułgarska nie jest zaprowiantowana i brakuje jej zupełnie mięsa.

Dzienniki wiedeńskie twierdzą, że o odnowieniu Związku bałkańskiego niema mowy. Wojna pomiędzy sprzymierzeńcami nie jest wykluczona. Obie strony zupełnie otwarcie i energicznie przygotowują się do niej. Serbja domaga się, ażeby przysłała granicę Serbji tworzył stanowczo prawy brzeg rzeki Wardar.

Opinia publiczna bułgarska jest nastroszona bardzo wojowniczo. Dzienniki domagają się stanowczo, ażeby Bułgaria utrzymała wszystkie ziemie, do których odstąpiła Serbja w traktacie się poprzednio zobowiązała. Dzienniki bułgarskie „Utro“ opowiada, że general bułgarski Sawow zaprzysiął uroczyście, iż na wypadek upierania się Serbji i Grecji przy daleko idących żądaniach terytorjalnych, stanie na czele armji bułgarskiej i w ciągu kilku dni obsadzi Belgrad i Ateny. W armji bułgarskiej powstała silna partja wojskowa, złożona z młodszych oficerów, którzy się domagają wojny z Serbią i Grecją.

Ze Skoplja donoszą pod datą 4 (17) bm., że komisja, złożona z oficerów serbskich i greckich, wytknęła pas neutralny wzdłuż tymczasowej granicy pomiędzy Serbią a Grecją, zaczynające się w Gwogeli i ciągnące się przez góry Dudica, Nidze na północ od Florinj, omijając z południa jeziora Prepańska i Ochydzie, i dochodzącej do Dryny.

Podobna komisja serbsko-bułgarska ustaliła tymczasową granicę zdobytych przez serbów i bułgarów terytorjów. Granica ta zaczyna się od północnej turecko-bułgarskiej granicy na pół-wschodzie od miasta Krywa Palanka i ciągnie się wzdłuż rzeki Złotowska, Bregalnica, Krywa Łakwica. W miastach Iztobie, Radowiszu, Strumicy i Dojranie, zajętych wspólnie przez bułgarów i

serbów, znajdują się również zalogi serbskie, władza admistracyjna zaś jest w rękach bułgarów.

WYJAŚNIENIA PICHONA.

We francuskiej izbie deputowanych poseł Hermer zwrócił się do Pichona z interpelacją z powodu udziału Francji w demonstracji przeciw Czarnogórze. Interpelujący wyraził ubolewanie, iż Francja, wbrew tradycjom obrony prawa i słabych, uczestniczyła w demonstracji przeciw Czarnogórze, zwłaszcza po złożeniu oświadczenia, iż konieczna jest obrona zasady: Bałkany dla ludów bałkańskich i konieczne jest uzyskanie przez Francję na Bałkanach od Turcji rękami moralnych i materialnych.

Wystąpił minister spraw zagranicznych Pichon i odpowiedział mniej więcej, co następuje: Polityka zagraniczna Francji nie ulega zmianie. Celem jej zawsze było terytorjalne niezainteresowanie mocarstw, zespolenie Europy i gwarantowanie pokoju. Zajęcie skutaryjskie nie może być wyłączone z pośród reszty wydarzeń. Wspomniawszy dalej o trudnościach przy określaniu granicy serbsko-albańskiej, Pichon powiedział: Serbja otrzymała dwa miasta, Albanja zaś Skutari wobec zapowiedzianej przez Austrję interwencji zbrojnej, jeśli Skutari wbrew decyzji mocarstw nie będzie oddane Albanji. Rosja zakomunikowała nam, że uważa za konieczne dla umiarkowania izolowanych działań na Adriatyku jednoczesne zjawienie się na morzu Śródziemnym sił angielskich i francuskich. Wskazuje dalej na trudności przy ostatecznym opracowaniu warunków pokoju, Pichon podniósł, iż Francja będzie pracowała na rzecz zlatwiczenia sprawy w zupełnej zgodzie ze swymi sprzymierzeńcami.

Odpowiadając potem na drugie pytanie, Pichon oświadczył, iż doniesienia gazet o układach Anglii, Niemiec i Turcji są przesadzone. Pertraktacje ciągną się już dwa lata i jeszcze nie zostały zakończone. Francja, nie chcąc wazywać nowych spraw, nie zapomina o swoich słusnych interesach.

Sytuacja międzynarodowa.

Wiadomości różne.

Władze węgierskie objęły już zarząd wyspki Ada-Kaleh. Ludność ogłoszono, że będą jej pozostawione przywileje, z których korzystała od czasów Marii Teresy, z wyjątkiem wszakże monopolu tytoniowego i uwolnienia od służby wojskowej.

Na przedstawienie ambasady rosyjskiej, rząd otomański zgodził się uwolnić więźniów do niewoli 104 cywilnych bułgarów. W liczbie tej jest trzech dyrektorów gimnazjum i 25 nauczycieli, którzy na samym początku wojny wysłani zostali z Adrianopola do Izmidu. Wszyscy uwolnieni wyciechali na parowcu rosyjskim do Warny.

OSTATNIE WIADOMOŚCI.

Telegramy z dnia 4 (17) maja.
ROZPUSZCZENIE REZERW.
Wiedeń. (P.). „Militärische Rundschau“ upewnocoenie zostało ogłoszono, co następuje: Komendantom korpusów od 1—14 włącznie wydany został rozkaz uwolnienia wszystkich rezerw 1908—1909 r., t. j. około 35 osób. Prócz tego nastąpiło rozporządzenie częściowego uwolnienia uzupełniających rezerw 1910 i 1911 r. w ogólnej liczbie 15,000. Tymczasowo z korpusów stojących w Bośni i Hercegowinie oraz w Dalmacji rezerwy nie zostają rozpuszczone.

ROKOWANIA POKOJOWE.

London. (Wl.). Podpisanie preliminarza pokojowego nastąpi zapewne we środę, dnia 21 maja n. st.

BULGARJA I SERBIA.

Wiedeń. (Wl.). Do „Stidlavische Correspondenz“ donoszą z Sofji, że w tych dniach zwolane będzie sobranje, które uchwali zwolnienie wielkiego zgromadzenia narodowego dla omówienia sprawy podziału terytorjów zdobytych pomiędzy Bułgarię a Serbię. Zdaje się, że do tego czasu uda się uniknąć starcia zbrojnego z Serbią.

POLITYKA CZARNOGORSKA.

Cetynja. (P.). Minister spraw zagranicznych Plamenac mówiąc o polityce zagranicznej obecnego gabinetu czarnogórskiego oświadczył, że stosunki Czarnogórze do Rosji pozostają zgodnie z tradycją najprzyjaźniejszą i braterską, stosunki z Serbią braterskie, z Austrją jako sąsiadem najpoprawniejsze.

W ALBANJI.

Wiedeń. (Wl.). Komendant angielski Skutari donosi, że rozbrojenie malisiorów w Prizrendzie ma przebieg spokojny. Komunikacja telegraficzna jest utrudniona wskutek przecięcia drutów telegraficznych.

STATUT ALBAŃSKI.

Wiedeń. (P.). „Biuro Korespondencyjne“ donosi, że treść statutu albańskiego, jaka ukazała się w piśmie, nie odpowiada rzeczywistości, gdyż statut nie może być przedmiotem publicznej dyskusji dopóki nie będzie rozważany przez konferencję posłów w Londynie, której posiedzenia są tajne.

ASQUITH W WALONIE.

Medjolan. (Wl.). Jak donosi „Corriere della Sera“, prezes ministrów angielskich, Asquith, przybył na jachcie rządowym do portu albańskiego Walony.

FALSZYWA POGŁOSKA.

Konstantynopol. (Wl.). Pogłoska o zamachu na Envera-beja okazała się bezpodstawną.

W PARLAMENCIE AUSTRYACKIM.

Wiedeń. (Wl.). We wtorek rozpoczęła się rozprawa o polityce zagranicznej Austro-Węgier. Rząd uprzedza opozycję, że jeżeli dyskusja przybierze charakter gwałtowny, to sesja parlamentu będzie zamknięta.

Wiedeń. (P.). Większość partji czechoskiej opowiedziało się za najostrożniejszą opozycją w stosunku do gabinetu Stürgkha za poparcie okazujące partjom niemieckim w czasie obstrukcji w sejmie oraz za nieprzychylnie stanowisko gabinetu wobec żądań czechoskiej. Młodości dotychczas do opozycji nie należeli.

TELEGRAMY „Kurjera Litewskiego“.

Z dnia 4 (17) maja.

ZAPIS.

Warszawa. (Wl.). Ludwika z Starrkopffów Discorso zapisała 40,000 na cele publiczne.

ECHA OBCHODU STYCZNIOWEGO.

Poznań. (Wl.). Prokuratorja wygotowała akt oskarżenia przeciwko uczestnikom zebrania w Bazarze poznańskim z okazji pochodu styczniowego. Oskarżenie zwrócone jest przeciwko 12 członkom komitetu, z prezesem Karolem Rzepeckim na czele, zarzucano im zwolnienie zgromadzenia bez zawiadomienia policji, oraz dopuszczenia się czynów karygodnych przez śpiewanie polskich pieśni patriotycznych i umieszczenie wierszy międzowolnych na zaproszeniach i programach.

PROF. MIODONSKI.

Kraków. (Wl.) Dziś zakończył życie prof. uniwersytetu Jagiellońskiego, filolog Miodonksi.

O WYBÓR POLAKA W DYNEBURGU.

Petersburg. (Wl.) Na członka urzędu ziemskiego rada powiatowa w Dyneburgu obrata polaka Tomaszewicza. Obecnie piszą stamtąd do „Russk. Molwy“, że b. poseł Jermolajew i tetażniejszy poseł do Dumy z gub. witebskiej, Kirilow, czynią zabieg, aby Tomaszewicza nie zatwierdzono. Członkiem urzędu ziemskiego chce bowiem zostać Jermolajew.

POGRANICZE CHIN.

Petersburg. (P.). Rząd opracował projekt prawa o utworzeniu w okręgach ustińskim i jensejskim urzędu komisarza pogranicznego do zatławiania spraw z władcami sąsiedniego kraju Urachańskiego. (Kraj ten należał ongi do Syberji, teraz należy nominalnie do Chin; „Nowoje Wremia“ domaga się, aby go przyłączyć z powrotem do państwa rosyjskiego).

SZKOLY PRYWATNE.

Petersburg. (Wl.) Minister oświaty, Kasso, przygotowuje, jak donoszą dzienniki, nowy cyrkularz o szkołach prywatnych. Okólnik zaznacza, że dyrektorami szkół prywatnych mogą być tylko prawosławni.

REPRESJE PRASOWE.

Petersburg. (P.). Zostali pociągnięci do odpowiedzialności redaktorowie pism „Sowremiennoje Slowo“ i „Riecz“ za artykuły o sprawie uczniów gimnazjum Wiltnerowej.

ZA DZIEŃ I-GO MAJA.

Petersburg. (P.). Naczelnik miasta skazał 60 osób na areszt trzymiesięczny bez zamiany na grzywny.

DOZÓR NAD WYKŁADEM RELIGIJNYM.

Petersburg. (Wl.). Pierwsze zebranie ogólne senatu wyjaśniło, że prawo dozoru nad wykładem religijny w szkołach przysługuje właściwemu duchowieństwu bez różnicy wyznania.

WYŚCIG SAMOCHODOWY.

Odesa. (P.). Wyruszyło do Moskwy 10 samochodów odeskiego T-wa automobilistów.

WYBORY DO SEJMU PRUSKIEGO.

Berlin. (P.). Do wieczora wybrano 109 konserwatystów, 32 konserwatystów niezależnych, 25 liberałów narodowych, 12 narodowców, 71 centrowców, 2 polaków, 2 duńczyków i 6 socjalistów.

Berlin. (Wl.) Do godziny 6 zrana znane były następujące wyniki prawyborów: z ogólnej liczby 443 okręgów wyborczych sytuacja wyjaśniła się w 400. Zapewnowy jest wybór 12 polaków, a mianowicie: Morawski, Korianty, Trampczyński, Zakrzewski, Styczyński, Mizerski, Niegolewski, Salsjowski, dr. Seyda, ks. Losiński, dr. Schroeder i Sikorski.

Berlin. (P.). Do dnia dzisiejszego wybrano 127 konserwatystów, 93 niezależnych konserwatystów, 56 narodowych liberałów, 25 członków partji narodowej, 96 z partji centrum, 4 polaków, 2 duńczyków i 7 socjalistów. Pisma sądzą, że większość nowego sejmu pozostanie ta sama, co dawniej.

Berlin. (P.) Otrzymało wiadomości o wynikach prawyborów w 433 okręgach. Wybrano 140 konserwatystów, 49 niezależnych konserwatystów, 58 narodowych liberałów, 25 partji narodowej, 100 centrum, 10 polaków, 2 duńczyków, 7 socjalistów i demokratów. W 42 okręgach nastąpiła ponowne wybory.

KONFERENCJA PRAWA MORSKIEGO.

Kopenhaga. (P.). Na ostatnim posiedzeniu konferencji w sprawie prawa morskiego przy omawianiu ubezpieczenia morskiego w czasie wojny dyskusja dotyczyła głównie przeciwności pomiędzy systemem ubezpieczenia angielskim i na kontynencie. Wobec stanowczego oporu Anglii decyzyjnie stanowiącej nie powzięto.

Kopenhaga. (P.). Konferencja międzynarodowa w sprawie prawa morskiego postanowiła utworzyć międzynarodowe biuro do opracowania wnio-

W PARLAMENCIE AUSTRYACKIM.

Wiedeń. (Wl.). We wtorek rozpoczęła się rozprawa o polityce zagranicznej Austro-Węgier. Rząd uprzedza opozycję, że jeżeli dyskusja przybierze charakter gwałtowny, to sesja parlamentu będzie zamknięta.

Wiedeń. (P.). Większość partji czechoskiej opowiedziało się za najostrożniejszą opozycją w stosunku do gabinetu Stürgkha za poparcie okazujące partjom niemieckim w czasie obstrukcji w sejmie oraz za nieprzychylnie stanowisko gabinetu wobec żądań czechoskiej. Młodości dotychczas do opozycji nie należeli.

TELEGRAMY „Kurjera Litewskiego“.

Z dnia 4 (17) maja.

ZAPIS.

Warszawa. (Wl.). Ludwika z Starrkopffów Discorso zapisała 40,000 na cele publiczne.

ECHA OBCHODU STYCZNIOWEGO.

Poznań. (Wl.). Prokuratorja wygotowała akt oskarżenia przeciwko uczestnikom zebrania w Bazarze poznańskim z okazji pochodu styczniowego. Oskarżenie zwrócone jest przeciwko 12 członkom komitetu, z prezesem Karolem Rzepeckim na czele, zarzucano im zwolnienie zgromadzenia bez zawiadomienia policji, oraz dopuszczenia się czynów karygodnych przez śpiewanie polskich pieśni patriotycznych i umieszczenie wierszy międzowolnych na zaproszeniach i programach.

PROF. MIODONSKI.

Kraków. (Wl.) Dziś zakończył życie prof. uniwersytetu Jagiellońskiego, filolog Miodonksi.

O WYBÓR POLAKA W DYNEBURGU.

Petersburg. (Wl.) Na członka urzędu ziemskiego rada powiatowa w Dyneburgu obrata polaka Tomaszewicza. Obecnie piszą stamtąd do „Russk. Molwy“, że b. poseł Jermolajew i tetażniejszy poseł do Dumy z gub. witebskiej, Kirilow, czynią zabieg, aby Tomaszewicza nie zatwierdzono. Członkiem urzędu ziemskiego chce bowiem zostać Jermolajew.

POGRANICZE CHIN.

Petersburg. (P.). Rząd opracował projekt prawa o utworzeniu w okręgach ustińskim i jensejskim urzędu komisarza pogranicznego do zatławiania spraw z władcami sąsiedniego kraju Urachańskiego. (Kraj ten należał ongi do Syberji, teraz należy nominalnie do Chin; „Nowoje Wremia“ domaga się, aby go przyłączyć z powrotem do państwa rosyjskiego).

SZKOLY PRYWATNE.

Petersburg. (Wl.) Minister oświaty, Kasso, przygotowuje, jak donoszą dzienniki, nowy cyrkularz o szkołach prywatnych. Okólnik zaznacza, że dyrektorami szkół prywatnych mogą być tylko prawosławni.

REPRESJE PRASOWE.

Petersburg. (P.). Zostali pociągnięci do odpowiedzialności redaktorowie pism „Sowremiennoje Slowo“ i „Riecz“ za artykuły o sprawie uczniów gimnazjum Wiltnerowej.

ZA DZIEŃ I-GO MAJA.

Petersburg. (P.). Naczelnik miasta skazał 60 osób na areszt trzymiesięczny bez zamiany na grzywny.

DOZÓR NAD WYKŁADEM RELIGIJNYM.

Petersburg. (Wl.). Pierwsze zebranie ogólne senatu wyjaśniło, że prawo dozoru nad wykładem religijny w szkołach przysługuje właściwemu duchowieństwu bez różnicy wyznania.

WYŚCIG SAMOCHODOWY.

Odesa. (P.). Wyruszyło do Moskwy 10 samochodów odeskiego T-wa automobilistów.

WYBORY DO SEJMU PRUSKIEGO.

Berlin. (P.). Do wieczora wybrano 109 konserwatystów, 32 konserwatystów niezależnych, 25 liberałów narodowych, 12 narodowców, 71 centrowców, 2 polaków, 2 duńczyków i 6 socjalistów.

Berlin. (Wl.) Do godziny 6 zrana znane były następujące wyniki prawyborów: z ogólnej liczby 443 okręgów wyborczych sytuacja wyjaśniła się w 400. Zapewnowy jest wybór 12 polaków, a mianowicie: Morawski, Korianty, Trampczyński, Zakrzewski, Styczyński, Mizerski, Niegolewski, Salsjowski, dr. Seyda, ks. Losiński, dr. Schroeder i Sikorski.

Berlin. (P.). Do dnia dzisiejszego wybrano 127 konserwatystów, 93 niezależnych konserwatystów, 56 narodowych liberałów, 25 członków partji narodowej, 96 z partji centrum, 4 polaków, 2 duńczyków i 7 socjalistów. Pisma sądzą, że większość nowego sejmu pozostanie ta sama, co dawniej.

Berlin. (P.) Otrzymało wiadomości o wynikach prawyborów w 433 okręgach. Wybrano 140 konserwatystów, 49 niezależnych konserwatystów, 58 narodowych liberałów, 25 partji narodowej, 100 centrum, 10 polaków, 2 duńczyków, 7 socjalistów i demokratów. W 42 okręgach nastąpiła ponowne wybory.

KONFERENCJA PRAWA MORSKIEGO.

Kopenhaga. (P.). Na ostatnim posiedzeniu konferencji w sprawie prawa morskiego przy omawianiu ubezpieczenia morskiego w czasie wojny dyskusja dotyczyła głównie przeciwności pomiędzy systemem ubezpieczenia angielskim i na kontynencie. Wobec stanowczego oporu Anglii decyzyjnie stanowiącej nie powzięto.

Kopenhaga. (P.). Konferencja międzynarodowa w sprawie prawa morskiego postanowiła utworzyć międzynarodowe biuro do opracowania wnio-

sionych propozycji, dotyczących gwarantacji bezpieczeństwa na morzu. Następną konferencja odbędzie się w Glasgowie.

POŻAR.

Presburg. (P.) W dzień wybuchł wielki pożar. Wskutek silnego wiatru ożenił szybko rozszerzył się. Do godz. 5 pp. spłonęło około 50 domów. Dzieciście nie stoi w płomieniach, 8,000 dusz pozostało bez dachu nad głową.

Presburg. (P.) Około godz. 9 wieczorem pożar ustał.

PRZECIWKO ZŁOTOWI SOKOŁÓW.

Lublana. (P.). Ministerjum spraw wewnętrznych pozostawiło bez skutku skargę, słowiańskiego związku sokołów na zakaz urzędzenia wszczęcia słowiańskiego zlotowi sokołów w Lublanie.

UTRZYMANIE ARMJI FRANCUSKIEJ.
Paryż. (P.) Rząd wnosi w poniedziałek do Izby posłów projekt wyasygnowania kredytów na utrzymywanie w szeregach armji żołnierzy, którzy odbyli termin służbowy.

Paryż. (P.) Wydatki związane z utrzymaniem żołnierzy zatrzymanych w szeregach, wynoszą w przybliżeniu 400 milionów franków.

KONSERWOWANIE RYBY.

Londyn. (P.). Próby konserwowania ryby według sposobu prof. Danilewskiego dokonane Hull dały wspaniałe wyniki. Ryba w stanie świeżości utrzymuje się nawet po 15 dniach.

AMERYKA A JAPONIA.

Londyn. (Wl.) Z Nowego Jorku donoszą, że pamięć tam zaniepokojenie z powodu obratu, jaki przybrała zatarg amerykańsko-japoński w sprawie wrogiego dla japończyków stanowiska Kalifornii. Rząd przygotowuje w tajemnicy armię i flotę na wszelki wypadek. Wkrótce wysłana będzie odpowiedź na notę japońską.

Tokio. (P.). Organ półoficjalny zaznacza, że bez względu na nieprzychylny wynik pertraktacji rządu waszyngtońskiego ze sztabem kalifornijskim w sprawie zakazu gódoziemnym władania ziemią, stosunki między Japonją a Ameryką są w dalszym ciągu przyjazne. Zdaniem dziennika tego, większość amerykańków wspólcześnie japończykom. Jest nadzieja, że japończycy otrzymają w Ameryce prawo naturalizacji.

Feniks. (P.). Gubernator stanu Arizona podpisał projekt pozbawiający obywateli prawa nabywania na własność gruntów.

NA KORFU.

Ateny. (P.). Przybył na Korfu premier angielski Asquith powitany oczywiście przez ludność. Następnie przybył minister marynarki Churchill. Ministrowie obejrzel miasto i wieczorem opuścili port.

W MONGOLJI.

Mukden. (P.). Pod kierunkiem Duda utworzono komisję w celu opracowania projektu zreformowania Mongolji środkowej na prowincję. Książętom Mongolji środkowej polecono przysłać do komisji przedstawicieli.

Urga. (P.). Partja chińska wrzasta. Podajrzewają, że Chajsan i Bintuan, którzy wszystkimi siłami starają się pokłócić rząd mongolski, są agentami Juanszykaja. Partja Dalajwana oskarża ministra wojny Dalajwana o zupełną bezczynność; stanowisko jego zachwiane.

Z CHIN.

Mukden. (P.). Przeznaczona dla okupacji wewnętrznej Mongolji 28 dywizja nagle zawieszona została do dyspozycji gen. Czansunina.

RUCH PANISLAMISTYCZNY W INDIACH.

Kalkutta. (P.). W Kalkucie i w Dakce w Bengali wschodniej dokonano mroństwo rewizji. Zwołano kompromitujące listy. Aresztowano 15 notabłów indyjskich w podejrzaniu o udział w spisku.

W JAPONJI.

Tokio. (P.). Wiceminister wojny Oku z gabinetu Katsury został zastąpiony przez generała Ronga. Pisma tłumaczą tę zmianę dążeniem obecnego gabinetu ku usunięciu z ministerjum wojny stronników klanu Cziosa, usilnie żądających niezwłocznego powiększenia armji.

General Teranazi zawiązał towarzystwo,

Table with market prices for various goods like flour, oil, and sugar. Columns include item names and prices.

Table with market prices for various goods like flour, oil, and sugar. Columns include item names and prices.

Table with market prices for various goods like flour, oil, and sugar. Columns include item names and prices.

Table with market prices for various goods like flour, oil, and sugar. Columns include item names and prices.

Warszawska Miejska Szkoła Położnicza. Kurs roczny, opłata 100 rb. w 2 częściach; zapis nowych uczennic trwa cały rok.

Warszawska Miejska Szkoła Położnicza. Kurs roczny, opłata 100 rb. w 2 częściach; zapis nowych uczennic trwa cały rok.

GIEŁDA.

Warszawa, 4 V (w kop. za pud). Pieniądze mocne 123-124. Żyto 88-90. Owies 101-103.

DRUT KOLCZYSTY I SIATKI DRUCIANE dla ogrodzeń mogił, cmentarzy, parków, szkółek, podwórek i placzków. Poleca Zygmunt Nagrodzki w WILNIE.

Dr. B. LOWENSTEINA FOSMOZA NAJLEPSZA MACZKA ODZYWCZA. Dla dzieci, matek, rekonwalescentów, osób nerwowych i starców.

UWADZE cierpiących na choroby serca, nerwów, podagra, reumatyzm, skrofuty. Sztuczna kwasowęgłowa NAUHEJMSKIE wanny.

Fabryka POWOZÓW I CARROSSERIES Fijałkowski i Kowalczyk. Warszawa, Leszno 58, telef. 64-71.

Advertisement for W. SEGERA perfumery. Includes a portrait of a woman and text: 'Nie obawiajcie się siwizny. Farba do włosów perfumeryjnych fabryki W. SEGERA'.

Advertisement for 'SANTAL MIDY' medicine. Includes an illustration of a woman and text: 'WSZECHŚWIATOWO ZNANY krem KAZIMI METAMORFOZA'.

Advertisement for 'SANTAL MIDY' medicine. Includes an illustration of a woman and text: 'STRAZDZ SIĘ PODRABIAN Wymagać podpisu'.

Advertisement for 'Kolosalny asortyment tkanin letnich rosyjskich i zagranicznych'. Lists names: N. N. Konzsin, Emil Cindel, Daniłowska M-ra, Prochorowska M-ra, A. Giubner.

Advertisement for 'Firma chrześcijańska "STRAUSS"'. 'przyjmuje obetalunki fotograficzne po cenach dostępnych. Ul. Wielka 41. 20760'.

Advertisement for 'DRUSKIENIKI willa Sykstel'. 'nowotworzony pensjonat "JANINA" 25357 H. Porazińskiej i J. Sikorskiej. Blisko parku i lasienek. Kuchnia wykłonna. Ceny umiarkowane'.

Advertisement for 'SZYBKIE i ZUPEŁNE WYLECZENIE'. 'Bez kuby - bez wstrzykiwań świeżych i zastarzałych rzeżączek'.

Egzaminy wstępne do 8-klasowej Szkoły Handlowej Żeńskiej JADWIGI BARSZCZEWSKIEJ. SIEDLCE, Ogrodowa 40.

Jadącym do Wilna poleca się HOTEL POLSKI w samym centrum miasta, pr. Świętojerski, telefon 704.

Abiturjent 8-o klasowej Wileńskiej szkoły Handlowej poszukuje kondykcji. Oferty nadsyłać do Administracji "Kurj. Lit." dla I. R.

Rządów, ekonomów, apte-strazynie, poleca Biuro S. Kijakowskiej, skwer Świętojerski 3. 29303

Advertisement for 'PASY GUMOWE' and 'TRIGOLNIK'. Includes an illustration of a bicycle and text: 'Zapisy dziewczyszek i chłopców od lat 7-mlu do 13-4u, codziennie od 8-1 do 3. Systematyczna poranna nauka i gruntowne przygotowanie do wszystkich zakł. naukow. rządów, i prywat. Kl. wstępna, I-sza i 2-ga. Języki obce. Opł. rocz. 50-60 rb. 28714 Wilno, 5-to Jankowska 16-3.'

BIURO MIERNICZE "GEOMETRA" przyjmowane są przeróżne roboty miernicze. Wykonanie dokładne i akuratne. Prosp. 5-to Jerski 22 m. 5, telef. 12-38. 27324

Biuro Nauczycielek Bagielewskiej Zandarskiej 7. poleca: francuski, niemiecki, nauczycielki, nauczycielki 26167

Subjekt wino-kolonialny w posady w handlu winem, lub też w Starostwie Spółzwozem. Adres: Kowno, Mała Wileńska ul. d. Natansonowa Mieczysława Bajko, dla Subjenta. 28427

Advertisement for 'OD STÓP DO GŁÓW' shoe polish. Includes an illustration of a man and woman and text: 'OGŁADA SIĘ CZŁOWIEKA używajcie przede zankami mitej pasty ONLY A WTEDY STOPY WASZE ZAWSZE BĘDĄ EGLEBANCHE'.

Młoda panienka, z ukończoną wybitnie 7 klasową pensją, poszukuje miejsca nauczycielki na lato, lub dłużej. Laskowe oferty: Witebsk, post-resto. M. O. 28501

Praktykanci potrzebni są do robot mierniczych; wymagana dobra pisaćna pożądana znajomość w zakresie: geodezji, warunki w stosunku do uzdoleń. Grodno, Biuro mierniczych i kreślarskich robot K. Borkowskiego, Telegraficzna 8. 28508

Advertisement for 'ROWERY "Germanja" Zejdelai Naumana'. 'DREZNO. Główna reprezentacja i skład fabr. yczny: HANDLOWE TOWARZYSTWO "SAKSO-TURYNGJA" Wilno, Ostrobramska 20. 21445'

Skład futer "M. Lindenblit" egz. od 1350 r., Wilno, Wielka 69, obok hotelu "Italia" przyjmuje na przechowanie futra i dywany. Lokal specjalnie zabezpieczony. 28502

RZEZĄCZKA w ostrej i chronię, formie, jak również jego skutki szybko (w bardzo krótkim czasie) wyłącza się środkiem radykalnym "ARMATINEM". Przy wewnątrznym używaniu "Armatin" zupełnie nieszkodliwy dla organizmu. 20142

Skład Sz. SOBOL WILNO, ul. Niemiecka 3. POLECA PO CENACH FABRYCZNYCH SZKŁO do okien i francuskie LUSTRA.

BIURO PARCELACYJNE I LESNE SPECJALISTI-LESNIKA Józefa Łastowskiego 10898 (byłego p. o. Członka Banku Włocławskiego) Wilno, prosp. 5-to Jerski, d. 43 m. 4, telef. 14-69.

"REX" najlepsze, najtwardsze i najprostszej konstrukcji, spalające najmniej nafty, maszyny patent. Ciepło palące się "Rex" i z szumem palące się udoskonalone "Primus", polniki i części do tychże, oraz wyroby mikoze poleca specjalna fabryka W. TACK, Warszawa, Chłonna 21. telef. 155-84. 27070

Parowa garncarsko-kafłowa fabryka Egz. od E. LIBO, Wilno 1855 roku ul. Tambowska 24, dom własny, telef. 16 93.

Wylączna Sprzedaż i Składy W KRAJU Północno-Zachodnim: Mejsiejskich fabryk MAJOLIKOWYCH (Echt Meissner) i znanej fabryki niemieckiej biało-glażowanych pieców EMIL KRAUSE w Feltenie (pod Berlinem). Otrzymał wybór zagranicznych pieców biało-glażowanych i majolikowych przeróżnych kolorów i stylów po cenach bardzo umiarkowanych.

Kupno i sprzedaż. Do sprzedania zaraz dwa bardzo ładne byczki, czyste krwi "Sewcy", w wieku rok i 3 miesiące i 8 miesięcy, poczta Nowojelna, maj. Rohatna. 29323

Mieszkania. Do wynajęcia 2 lub 3 pokoje bez mebli z wanną i elektrycznością. Sądowa 2 m. 15, wiadomość u szwajcara. 28348

Pianino kupię lub wynajmę na lato, podanie należy koniecznie. Wilno, Wielka 23, m. 15. 29322

Letnisko z utrzymaniem w majątku, duży ogród (park), las, rzeka na miejscu. Wiadomość: Zarzecze 13 m. 1. 28350

Wyrpedaje w maj. Dymanowie, 7 w. od st. Krynki, Rygo-Orł. rasowe bydło, poczta Dymanów, Witebsk, Żarank. 29670

Na Żandarskim zaułku, w domu pod nr 9, w mieszkaniu 12-ym, są do wynajęcia dwa umeblowane pokoje: jeden o 3-ach oknach, z balkonem i sypialnią o 2-ach oknach, z przedpokojem Opłata po 45 rubli miesięcznie z góry. 28781

Interesa handl. i majątk. Do sprzedania dom murowany z ogrodem, Witebski II przejazd, 8 (Bankowe domy na Rosie). 28378

Letniska i na zimę do wynajęcia od 1 do 7 pokoi w malowniczym miejscu. Do sprzedania: meble, pianino i inne sprzęty Polecka 74. 28382

Młyn z krupniami oddam w dzierżawę w m. Bonifacowo, gub. Wileński, pr. p. Sojcy. 28653

Penjonat "pod Matką Boską" położony wśród lasu szpilkowego, 5C pokoi ogrzanych systemem "Sirius", dwupiętrowa sala, kuchnia wzorowa, djeta indywidualna pod nadzorem lekarza.

Na dom murowany pragnę zaciągnąć pożyczkę 3,500 rubli. Mogę płacić 8%. Oferty proszę składać w administracji Kurjera pod 890. 28432

Wille z meblami i bez, wynajmują się w Połpiaszczu i Wierzbiczu p. Aleksandrowicza tuż za Antokolem. Wszelkie wygody. 28380

Posady i prace. a) Poszukiwano: Leśnik, który przed 12 laty Pulawski i pozostawał na posadach rządowych; pomocnikiem nadleśnego, taksatora, nadleśnego i obecnie jest rewizorem leśnym, poszukuje odpowiedniej posady na Litwie lub Rusi. Warszawa, Wileza 16-10. 28435

3 magazyny do wynajęcia zaraz 200-450 rubli. Wielka Półulanka 31, dom D-ra Półulanki. 29334

ZDROJOWISKO BIRSZTANY Silne wapniowe i solankowe źródło. Mocno radjoczynne. Para kąpielowa trwa od 30 maja (3 czerwca) do 30 sierpnia (3 września). Na brzegu Niemna w uroczej i zdrowej miejscowości. Wody te skuteczną przy: skrofatach, artretyzmie, krzyżowicy (rachityzm), pościu, niedożywieniu, chorobach serca, chorobach przewlekłych, chorobach kobiecych. Komunikacja z zdrojowiskiem przez Kowno po Niemnie statkiem, lub po wygodnej szosie w dyżlanie 30 wiorst. Poczta i telegraf na miejscu. Stali lekarze. Wanny mineralne i kwaso-węgłowe, kumys, kefir. W parku kurhaus z restauracją i salą dla zabawa. 2 razy dziennie gra orkiestra. Życie i mieszkanie tanie. Szczegółowe informacje: Wilno u d-ra Sycelanki Chersońska 7, Kowno u p. B. Rolmana Mikołajewski pr. 60 i w hotelu Wersal u p. Wesołowicza. Do 1 (14) maja Zdrojowisko Birsztany gub. Wileńska. 21734

Druskieniki. Pensjonat "OGNISKO" Marji Trenczyńskiej (dawn. p. F. Kiersnowskiej) nad Roticzanką, ul. Jasna. Pokoje oddzielne i apartamenty rodzinne z umeblowaniem, usługą i całkowitem utrzymaniem, od 1 maja do 15 września. 28283

OGŁOSZENIA DROBNE. Nauka i wychowanie. BIURO PEDAGOGICZNE M. Wojewódzkiej, Wielka Półulanka 7 m. 2, tel. 2-36. Nauczycielka wprawna pedagog, dobra muzyka, francuska śpiewa, pragnie przybyć z Parją, niemiecki, nauki i bony na lato i stałe posady. Student z Warszawy, świeżo referencje. Bona-freblanka, doba szycie. 4949

Biuro Nauczycielskie S. Kijakowskiej, skwer Świętojerski 3. Nauczycielka, długoletnia praktyczna, francuska, świetna konwersacja; druga, wyższa muzyka, francuski i niemiecki, Niemiecki, nauczycielki i bony. Polki fröblanki. 29302

Różne. Gabinet kosmetyczny metodą Keicher-Valentini Maniero. Usuwam zniszczone, prysk, wagi! Garbarska 5 22, 12 216-6-g. 2875